

**Uchwała Rady Naukowej Świętokrzyskiego Parku Narodowego
w sprawie wyłączenia z ŚPN gruntów na Łyścu**

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Świętokrzyskiego Parku Narodowego z dnia 15 lipca 2021r. wraz z uzasadnieniem (Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: RD162), zawiera punkt wyłączający 1.3447 ha gruntu (działki nr 2039/1, 2039/2 i 2039/3) położonego na Łyścu (Święty Krzyż) z obrębu ŚPN. Jednozdaniowe uzasadnienie wyłączenia mówi o „bezpowrotnej utracie wartości przyrodniczych” tego obszaru, co zgodnie art. 10.1a Ustawy o Ochronie Przyrody stanowi przesłankę do wyłączenia gruntów z obszaru parków narodowych.

W opinii Rady ŚPN zawarte w rozporządzeniu wyłączenie gruntów w szczytowej części Łyśca z obszaru ŚPN nie ma wystarczających przesłanek prawnych oraz przyrodniczych uzasadniających to wyłączenie. W szczególności nie został spełniony warunek art. 10.1a Ustawy o ochronie przyrody, stwierdzający możliwość wyłączenia gruntów z obszaru parku narodowego jedynie w sytuacji „bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych i kulturowych”. Obecny stan wartości przyrodniczych i kulturowych tego obszaru nie odbiega zasadniczo od stanu jaki istniał w momencie powołania ŚPN, dlatego też nie może być mowy o ich utracie. Ponadto Ustawa o Ochronie Przyrody definiuje jedynie przesłanki, pozwalające na wyłączenie obszarów z parku narodowego (jakie, w opinii RN ŚPN, nie mają miejsca), nie warunki, które taką korektę czynią konieczną. Ewentualne powiększenie Parku o inne obszary nie uchyla warunków określonych w art. 10.1a. Ustawy o ochronie przyrody.

Rada Naukowa uważa, że redukcja obszarów parków narodowych (i innych obszarów chronionych), a szczególnie tworzenie enklaw w ich obrębie obniża ich wartości przyrodnicze. Powstające zagrożenia z reguły sięgają daleko poza tworzone enklawy, za sprawą wpływu możliwych do organizacji działań, które w wyłączeniach nie podlegają ograniczeniom reżimów ochronnych. Także w tym przypadku, stworzenie enklawy w obrębie ŚPN stwarza potencjalne zagrożenie dla całego obszaru Łyśca, pozbawiając jednocześnie park przewidzianych Ustawą o Ochronie Przyrody instrumentów przeciwdziałania takim zagrożeniom.

W związku z tym Rada zwraca się do stron zaangażowanych w działania na przedmiotowym terenie, by osiągnęły porozumienie w sprawie jego użytkowania bez zmian prawnych powodujących jego wyłączenie z granic Parku i przy zapewnieniu właściwych warunków ochrony jego wartości przyrodniczych oraz kulturowych.

W imieniu Rady Naukowej
Świętokrzyskiego Parku Narodowego

prof. dr hab. Marek Józwiak
Przewodniczący Rady Naukowej ŚPN
(2020/2025)